

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săses). Albina, Ancora, Ardeleana, Arleşana, Arina, Armănia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănăţana, Banca Poporală (Caransebeş), Banca Poporală (Dolj), Banca Poporală (Arpaşul-inf), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistriţana, Boesana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut a însoțire (Biserica), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Sălişte), Câmpiana, Cârţişorana, Chiorana, Chiseleţana, Coşova, Codrul, Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistriţa), Coroana (Timişoara), Corvineana, Creditul, Crişana, Călugăreana, Decebal, Delunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgeţana, Frăţia, Frăţiatea, Fugăca, Fiegeana, Gloria, Grăniţerul, Haţegana, Hondoleana, Insoțire de credit (Viştem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavosdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpuşana, Ligediana, Lipovana, Luceajărul, Lumina, Mărgăriteana, Mercur, Mielul, Minerva, Muntăna (Corniareva), Murăşiana, Murăşianul, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraşiciana, Orăniţul, Panciovana, Patria Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcîdate), Poporul (Lugos), Poporul (Sălişte), Porumbăţana, Progresul, Reuniunea de împrumut şi păstrare (Ily-mare), Riuveana (Cap-Mănăştur), Săcana, Sătmăreana, Sebeşana (Caransebeş), Sebeşana (Sebeşul săs), Secăşana, Selăgeana, Sentinela, Şercăiana, Silvania, Someşana, Speranţa (Hosman), Steaua, Târnavăana, Tibleşana, Timişana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Viădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tăşnad), Zărăndeana, Zlăgneana.

Preţul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserţiuni:
de spaţiu unu cm² câte 10 fileri.

Pentru plugărima noastră.

— In faţa unei calamităţi. —

În vârtejul preocupărilor noastre politice şi financiare, atât de multe şi importante, nu trebuie să scăpăm din vedere o gravă chestie de actualitate, care în locul prim priveşte plugărima noastră, iar, în genere, va avea o influinţă hotărâtoare asupra situaţiei păturilor, din care se compune poporul nostru şi asupra întregului complex al vieţii noastre publice.

Din toate părţile se constată şi ne convingem şi noi tot mai mult, din zi în zi, că ţara noastră şi alte ţări, între cari şi România, trec în timpul de faţă prin o criză financiară foarte violentă şi lungă, provocată de o mulţime de împrejurări, cari au fost apreciate şi în această revistă.

În vârtejul acestor preocupări noi am scăpat din vedere, că plugărima noastră este ameninţată de o mare primejdie, de primejdia unei mari scumpete, eventual chiar a unei foamete.

Şi totuşi această plugărimă nu se plânge, nu sbiară ca să fie auzită. In fatalismul său obicinuit, ea, se vede, aşteaptă până îi ajunge apa la gură.

Abia ici colo începe a se auzi, în cercuri mai largi, câte o voce drept signal al primejdiei, care se apropie ameninţătoare.

Vor fi mulţi cari vor zice, că nu e bine să alarmăm lumea cu primejdia, care ameninţă să se deslănţue şi să se descarce, în locul prim, asupra plugărimii noastre, în mod mijlocit, asupra tuturor, nefiind cruţate nici institutele financiare.

Noi credem însă, că suntem datori să semnalăm această primejdie, care ar putea să şi treacă, fără să facă toate ravagiile de cari ne temem, dar ar putea să devină şi foarte primejdioasă, aducând o lipsă şi o mizerie cum nu s'a mai pomenit.

Inainte de toate criza acută financiară din anul trecut continuă şi acum şi este posibil să continue încă timp îndelungat. Primejdia războiului, mai ales, face ca această criză să se menţină cu multă îndărătnicie.

Dar anul 1912 a fost, în genere, *un an rău economic pentru plugărima noastră de pretutindeni.*

Dela începutul lui August până toamna târziu a plouat aproape neîntrerupt şi aceasta a avut drept urmare, udarea grăului şi celorlalte cereale încă neseccate fiind, cum şi în clăi şi în stoguri, aşa că grăunţele au devenit, în chipul acesta, cu totul nepotrivite pentru sămănat în foarte multe locuri.

In urma ploilor continue *nu s'au putut face sămănturile de toamnă*, decât într'o măsură minimală, cum nu s'a mai pomenit la poporul nostru şi, chiar şi cele ce s'au făcut, au fost săvârşite în condiţii foarte nepriincioase, astfel că ele ne dau slabă nădejde de o prosperare şi recoltă mulţumitoare. In unele locuri nu s'a putut sămăna în cursul toamnei şi din lipsa de grâu bun de sămănat.

Astfel este constatat că ploile, cari au căzut la intervale scurte şi în cantitate mare, răcind timpul şi împiedicând executarea lucrărilor, au compromis cu totul întreaga situaţiunea agri-

colă a anului 1912 și va aduce mari neajunsuri și aceleia din anul 1913.

Al doilea mare rău este, că *cucuruzul*, în urma ploilor continue, a rămas necopt. El a putut fi cules numai neuscat și verde, fiind mereu udat de ploi; iar în multe locuri s'a cules numai foarte târziu, prin Decembrie, după ce s'a mai strâns cât de cât tina, prin îngheț. Astfel cucuruzul nu se poate păstra de loc și în mare parte s'a stricat cu totul. Cel cules mai de vreme și pus prin coșare și poduri, chiar dacă a fost mai uscat, totuși din cauza timpului prea umed s'a încins și s'a stricat. Făina produsă din cucuruz se acrește și amărește repede, ea se consumă cu mare anevoe și negreșit, că va produce multe boale. O mămăligă într'adevăr bună abia se va mânca în acest an, și în multe locuri lipsește chiar cucuruzul de sămânță, ca și grâul de sămânță.

Din cele precedente se desprind, mai ales, două mari neajunsuri, cari bântue vieța țaranului nostru și cari vor avea în viitor, drept consecințe, și alte multe mizerii.

Cel dintâi rău este: că *țaranul nostru a sămănat puțin grâu de toamnă* și atâta cât a și sămănat s'a întâmplat în condiții foarte nefavorabile; așa că recolta de grâu de toamnă, în anul 1913, va fi cu siguranță nesatisfăcătoare și în anul 1914 are să fie lipsă de grâu.

Al doilea rău este, că *recolta de cucuruz din anul 1912 fiind compromisă*, deja în anul în care am intrat o să se simtă și lipsa cucuruzului, din care mulți, pe lângă acoperirea trebuințelor casnice, făceau parale pentru satisfacerea nenumăratelor necesități de natură financiară.

Cele două rele mari susamintite s'ar putea micșora numai în acel caz, când timpul ar fi favorabil sămănatului de primăvară.

Dar această nădejde este stânginită prin împrejurarea, că pedeparte pământul, încă din toamnă, geme de apă, la care se adaogă apă de zăpadă, pentru că și iarna urmează a fi umedă, aproape ca și toamna, astfel că e mare temerea că tot *din cauza pământului plin de apă nu se va putea sămăna nici grâu de primăvară*, precum nu s'a putut sămăna la timpul său grâul de toamnă.

De altă parte *face multă greutate agonisirea grâului de primăvară*, necesar pentru sămănat, care în foarte multe comune lipsește aproape cu desăvârșire.

Dar, ceace încă nu e exchis, o primăvară ploioasă ar putea să aducă plugărima într'o situație și mai grea, adică să nu poată sămăna de loc sau aproape de loc grâu de primăvară pe teritoriile rămase nesămănaate în toamnă și peste tot unde sămănaturile au perit

peste iarnă; o primăvară nefavorabilă (ploioasă) ar putea să împedecă și sămănarea cucuruzului la timp.

În vederea acestor eventualități posibile, de cari să ne ferească Dumnezeu, ținem că e de datorința noastră să facem atentă, din vreme, plugărima noastră și să o povățuim cum să-și întocmească trebile, ca nu cumva să fie surprinsă nepregătită și astfel să rămână fără grâu și fără cucuruz, ori și numai fără unul din acești stâlpi de temelie ai existenței sale și astfel ajungând, fără de veste, într'o situație desperată. Doar s'a adevărit și se adevărește prea de multeori zicătoarea, scoasă din experiență, a străbunilor noștri «*Nulla calamitas sola*», că adică nici un rău nu vine singur.

Ce e dară de făcut pentru a preîntîmpina, pe cât e posibil, răul ce o așteaptă pe plugărima noastră și împreună cu ea, pe noi toți?

Iată ce:

1. Cărturarii noștri dela sate, preoții, învățătorii, notarii ș. a. vor aduna poporul și se vor sfătui împreună asupra relor, cari bat la ușe, iar unele au intrat și în casă.

Vor constată că fiecare locuitor de cât *grâu de primăvară* are trebuință pentru sămănat?

Se va compune o listă, care va conține numele proprietarilor, cantitatea de sămânță trebuincioasă de fiecare, prețul aceleia și însoțită de o petiție, în care se va arăta și ultima stație a căii ferate, se va trimite cât mai neîntârziat deadreptul la «*Magyar Mezőgazdák Szövetkezete*» Budapesta (V. Alkotmány utca 31), care va îndeplini comanda, cum am arătat și în numărul trecut al revistei, în rândul în care ele au intrat, cu prețul de K 28, de maja metrică, incluzive sacul și transportul până la stația căii ferate a cumpărătorului. Numita societate a fost însărcinată de dl Ministru de agricultură cu Nr. 109,237 dela 11 Ianuarie a. c. să adune grâul trebuincios și să-l vândă agricultorilor în condițiunile arătate.

Un rău mare e, că tocmai acum, plugărima noastră este lipsită de parale, iar băncile, în criza ce bântue încă, nu-i pot sări într'ajutor cu sumele necesare.

Și totuși ar trebui să se găsească o modalitate pentru obținerea creditului necesar în scopul arătat, intervenind, s. e., băncile ca mijlocitoare între creditor și cumpărători. Altfel cu greu va putea obține plugarul rezultate multumitoare în strămtoria în care a ajuns.

Cumpărând plugarii grâul de primăvară din piață sau pe alte căi ușor s'ar putea înșelă amar. Se vor găsi mulți speculanți, cari vor profita de situația critică și de neștiința plugarilor, vânzându-le grâu de toamnă în loc

de grâu de primăvară. Nu e așa ușor a deosebi aceste două soiuri de grâu; de aceea bine să grijească oamenii noștri, pentru că sămănând grâu de toamna în loc de cel de primăvară, nu vor avea de loc recoltă.

Ținem să spunem aici, după «*Fitotechnia*» de dl Dr. G. Maior, că grâul de primăvară se potrivește mai bine pentru regiunile răcoroase ale colinelor și muntelui, cari sunt ceva mai umede.

Grâul de primăvară se sămână de timpuriu prin Martie sau la începutul lui Aprilie, îndată ce s'a dus zăpada și s'a svântat pământul. Pentru el este mai bine ca arăturile necesare să fie făcute din toamnă și primăvară, locul să fie numai grăpat pentru a-i forma țărâna necesară pentru îngropat.

2. Neputând sămână la timp grâu de primăvară, fie din cauza lipsei de sămânță, fie din cauza timpului nepriincios, se va sămână orz sau ovăs. Orzul, în cazuri de mare lipsă, se poate întrebuița la facerea pâinii. În unele regiuni mai sărace orzul se întrebuițează de obicei spre acest scop.

Orzul are vegetația cea mai scurtă dintre toate cerealele, căci în 2½—3 luni de zile el ajunge la coacere deplină. De aceea cultura lui se urcă mai sus la munte și mai departe către polul nordic, decât oricare altă cereală. El suportă atât căldura cât și răceala.

Oarzele de primăvară se sămână totdeauna după o plantă de săpat, cum sunt: cucuruzul, napii, cartofii, rapița, trifoiul de un an, leguminoasele etc. Terenul se prepară încă din toamna anterioară.

În pământurile sărace nu e bine să se sămene.

Orzul se poate sămână cât de timpuriu, prin Februarie și Martie. În regiunile mai răcoroase el se sămână în Aprilie, iar la munte numai pe la începutul lui Maiu. Mai bine să se dea mai des decât mai rar.

3. Cum pământul este și va fi, cu siguranță și în primăvara, ce se apropie mai plin de apă ca în alte primăveri și cum, în chipul acesta, ar putea să se întârzie facerea sămănăturilor obicinuite, aflăm că e necesar să atragem luarea aminte a plugarilor noștri și asupra următoarelor împrejurări:

Cucuruzul nostru se coace în 150—180 de zile. Varietățile mărunte, s. e., *Cincantinul* se coace în 90—100 de zile. Acest cucuruz, deși este mărunț la tulpă și boabe, este una din varietățile cele mai bune pentru noi, din cauza productivității și a greutateii.

Deci în primăverile excepționale, cum poate să fie și primăvara viitoare, ar trebui sămănat

cincantin, care, dezvoltându-se mai repede, poate fi sămănat și mai târziu și totuși să se coacă înainte de căderea brumei în Septemvrie. El trebuie sămănat, în tot cazul, când prima sămănătură de cucuruz obicinuit nu a răsărit.

Altă varietate de cucuruz este *cucuruzul scorumnic*, numit și *săcuesc*, care se cultivă pe ambele laturi ale Carpaților până la 800 m. înălțime și se coace în 100 de zile. Pentru regiunile muntoase dela noi și pentru ani excepționali el este neîntrecut și greu de înlocuit cu altul.

4. Pentru cazuri extrem de nepriincioase cu privire la sămănatul de primăvară și când plugarii nu ar fi orientați asupra întrebării, că ce ar trebui să sămene în unele locuri, cari nu au putut fi sămănați la timp cu grâu de primăvară, cu orz, cucuruz sau ovăs, — le aducem aminte, că mai sunt două plante, cari dau o hrană bună pentru om și cari odinioară se cultivau la noi pe o scară întinsă. Aceste sunt:

a) *Meiul* sau mălaiul mărunț, care este una din bucatele cele mai vechi și odinioară se întrebuița în mare măsură la alimentațiunea popoarelor. El servia la Daci și Geți la făcutul mălaiului (pâinii) și a mămăligii. Înainte de a se introduce cucuruzul, el forma la Români nutremântul principal. El rezistă bine la secetă; este însă tare simțitor contra înghețurilor. Îi plac terenurile calde, bogate și curățite de buruieni. În terenurile nisipoase și în luncile bogate dă recolte fabuloase. Trebuie 30—50 litri la hectar, 20—30 litri când îl sămănam cu mașina.

Se sămână dela 1 Maiu înainte și se coace de timpuriu dând 13—40 hectolitri boabe la hectar.

b) *Hrișca* sau hirișca. Față de teren este puțin pretențioasă. Ea reușește bine pe orice teren numai să fie bogat dela natură, adică în terenurile nisipoase, humoase și mareaçoase, pecum și pe terenurile de curând secate și în țelinile sparte din nou. Ea este una din plantele cele mai sigure. În pământurile ce sunt de multă vreme în cultură hrișca se sămână totdeauna ca ultima plantă după gunoie. Față de plantele premergătoare este puțin simțitoare, se poate cultivă cu succes după orice plantă. Mai des se cultivă în locul cucuruzului compromis (care nu a răsărit, sau a fost bătut de brumă) și a altor plante, pe cari a trebuit să le întoarcem, din cauza nereușirii, primăvara târziu, căci ea, cu vegetațiunea ei scurtă, încă tot se face. Îi e de ajuns o singură arătură. Se sămână târziu de tot, pe la finea lui Maiu și prin Iunie, fiindcă ea este foarte simțitoare contra răcelilor. Hrișca și meiul sunt ultimele

sămănături de primăvară. Se samănă un hectolitru la hectar, iar când se samănă în rânduri și numai 80—90 litri. Se seceră pe la finea lui August și începutul lui Septembrie. Din ea se poate face atât pâine, cât și mămăligă, destul de bune amândouă.

De încheiere repetăm: e timpul suprem să producem o mișcare generală pe întreaga linie și să deșteptăm interesul tuturor plugarilor și cărturarilor noștri dela sate, cum și al tuturor primăriilor comunale, al reuniunilor de agricultură, al băncilor, al însoțirilor de credit, al celor de consum și de valorizare, pentruca fiecare să-și facă datoria în scopul preîntîmpinării și delăturării sau măcar micșorării primejdiei semnalate de noi în articolul de față, primejdie care ar putea să involve în sine pagube de zeci și chiar sute de milioane și să fie amar simțită, pe ani înainte, de plugăria noastră și, cu ea împreună, de noi toți.

Organizația băncilor noastre.

II.

În legătură cu cele publicate în primarti-colul nostru din numărul trecut al Revistei Economice, revenim astăzi asupra cauzelor pentru cari nu a succedut — așa după cum ar fi trebuit și s'ar fi așteptat — realizarea problemelor menite să delature pe deoparte defectele financiare organice, pe de altă parte pe cele de administrație și conducere, constatate la băncile noastre românești.

După modesta noastră părere, cele dintăiu: defectele financiare organice nu au putut fi delăturate în mod radical din două motive. Întăiu pentruca mijloacele propuse spre acest scop nu au fost destul de eficace și al doilea pentruca chiar și mijloacele propuse, deși pentru împrejurări mai puțin grele ca cele prin cari am trecut puteau fi destul de bune, în lipsa unei puteri autoritative, care să le impună băncilor noastre, au rămas la libera apăsare a conducătorilor lor, cari de cele mai multeori le atribuiau mai mult o însemnatate teoretică și astfel se simțeau dispensați de a le realiza. — Să ne explicăm.

Suștinem, că mijloacele propuse pentru delăturarea defectelor financiare organice n'au fost destul de eficace spre ajungerea scopului. Cunoaștem aceste mijloace. Ele sunt — în reasumat — formarea de rezerve de efecte publice lombardabile, folosirea rațională a creditelor de reescont și mobilitatea pretensiunilor active. Criza financiară, prin care trecem, a dovedit cu prisosință că mijloacele acestea nu sunt

suficiente și nu destul de tari pentru preîntîmpinarea situațiilor cu adevărat grele. Și ca o dovadă despre aceasta, să presupunem că, băncile noastre s'ar fi acomodat în toate privințele propunerilor făcute și fiecare — amăsurat puterilor ei — și-ar fi rezervat un stoac oarecare de efecte publice lombardabile, ar fi folosit creditele de reescont în măsura admisă de o politică financiară rezonabilă și și-ar fi pregătit, prin cesiuni, mobilitatea pretensiunilor active. Și să ne întrebăm, care ar fi fost situația băncilor noastre, în un astfel de caz, sub durată crizei și sub presiunea împrejurărilor extraordinar de grele prin cari ne-a fost dat să trecem? Fără îndoială, situația lor ar fi fost mai puțin dificilă, ca cum le-a fost de fapt. În nici un caz însă starea lor nu ar fi fost așa de sigură — și în urma urmelor chiar aceasta trebuie să fie scopul — încât criza să nu le fi pricinuit greutatea îngrijitoare. Pentruca singur numai contravaloarea de lombard a rezervei lor de efecte publice încă nu ar fi fost suficientă pentru acoperirea acelor însemnate sume de depuneri, cu cari ar fi fost amenințate băncile noastre în cazul unei complicațiuni cu adevărat serioase, în cazul unui războiu de pi dă. Totasemenea — chiar folosind ele un credit de reescont moderat — nu ne putem închipui că creditorii lor să fi renunțat a le cere replătiri de scadență, mai cu seamă că înșiși acești creditorii — prin chiar greșelile lor proprii de expansiuni în afaceri — erau avizați să-și încasseze pretensiunile în prima linie tocmai dela acei debitori cari erau mai puțin angajați și cari deci puteau plăti mai ușor.

Și în fine presupunând și aceea, că băncile noastre ar fi avut pretensiuni cedate sau de cedat, e mai mult ca sigur că contravaloarea acestor cesiuni nu o puteau primi decât cel mult în scrisuri fonciare, față de cari desigur, nimenea nu ar putea lua garanția, că tresorurile băncii de emisiune ar rămânea sub orice împrejurări deschise ca să le admită la lombard. Între astfel de împrejurări, dacă cele expuse mai sus sunt adevărate, credem că nimenea nu ne va putea imputa că greșim, când susținem că mijloacele propuse până acum pentru delăturarea defectelor organice dela băncile noastre sunt insuficiente și că, dacă e vorba să ne pregătim pentru orice eventualități, ele trebuie întregite ori schimbate cu altele mai eficace, mai sigure și mai durabile.

În cele precedente am zis însă și aceea că mijloacele propuse — în împrejurări mai puțin grele ca cele ce ne-a fost dat să experimentăm — încă ar fi fost destul de bune pentru ușurarea situațiunii băncilor noastre, dar cu toate acestea în lipsa unei puteri autoritative care să

ni-le fi putut impune, au rămas și acestea — în cea mai mare parte — nerealizate. La noi, după cum suntem azi organizați, singura putere chemată a ne impune reformele necesare ar fi fost, la început, delegațiunea băncilor, iar mai târziu și astăzi «Solidaritatea». Acestea însă nu le-a putut impune. Cauza? Pentru că pe deoparte în sensul legilor în vigoare nu am putut investi nici «Solidaritatea» cu acea putere executivă, de care ar fi avut lipsă în acest scop și pe de altă parte pentru că — în lipsă de o astfel de putere executivă — a lipsit și timpul ca una sau alta din aceste două instituțiuni să-și fi putut câștiga o astfel de autoritate în lumea financiară încât impunerea reformelor să o fi putut face cu puterea sa morală. Ceice au urmărit lucrurile știu prea bine, că chiar și în «Solidaritatea» care nu a introdus în afară de controlul extern nimic deosebit, cu câtă greutate s'au decis — la început — băncile noastre să între. Dintre cele aproape 150 de bănci câte aveam atunci, abia 40 au avut curajul să-și anunțe întrarea și să admită controlul extern. Și acestea nu fără oarecari temeri. Iși temeau autonomia. Mai târziu însă, fie că s'au convins că controlul extern nu le poate fi spre pagubă, zic — și acesta e cazul celor mai multe — fie că au fost silite de alte împrejurări, băncile noastre au intrat rând pe rând în însoțirea destinată lor, așa că azi aproape nu mai există bancă românească de samă, care să nu fie membră la «Solidaritatea». Dar oricât de greu au mers lucrurile, «Solidaritatea» și-a asigurat prin lucrările sale, dar mai cu samă prin instituirea revizorilor-experti, în lumea financiară o autoritate destul de recunoscută, așa că azi — când ea e cunoscută și apreciată chiar și de străini, băncilor noastre nu le mai poate fi indiferent că sunt sau nu membre la ea. — Azi — am putea zice — a ajuns la stadiul când cu autoritatea ei poate influența cu succes reformele necesare unei organizațiuni raționale în finanțele băncilor noastre, reforme pentru cari până acum ne-am trudit destul, dar fără mult rezultat.

Trecând după acestea la defectele interne administrative și de conducere, constatate la băncile noastre, trebuie să recunoaștem că în privința delăturării acestora străduințele noastre au dat rezultat mai bun. În toate trei direcțiile, enumerată în articolul nostru precedent, rezultatele dobândite sunt mai evidente. Și e și natural. Introducerea acestor reforme, e mai ușoară și a putut fi apreciată fără greutate și fără preocupare de cercurile conducătoare a a singuraticilor noastre bănci. Introducerea unor sisteme de contabilitate mai corespunșătoare eră un interes tot atât de ușor de admis ca

și acordarea unei publicități mai extinse afacerilor de bancă, dat fiind că prin aceasta conducătorii institutelor noastre se adăposteau de multe neplăceri și greutăți. Tot asemenea administrația severă și corectă ce se cerea, aducea de sine — îndată ce se realiză — admiterea controlului obligator extern. Acest control a făcut apoi cele mai bune servicii în administrația și conducerea băncilor noastre, cari au făcut sub acest raport progrese neasemănate mai mari decât băncile străine. Revizorii-experti se pot numi cu drept cuvânt dascălii interni ai băncilor noastre românești. Și ceice au urmărit lucrările celor două conferențe ale lor, au putut vedea la ce material frumos de studiu și experiențe au ajuns și ce servicii frumoase au făcut. Ei au ajuns așa de departe încât, am putea zice, că reformele interne le-au realizat aproape pe întregul și oricine va lua cu plăcere la cunoștință că — începând din anul trecut — activitatea lor se extinde astăzi și asupra reformelor de organizație financiară, chestiunea cea mai de căpetenie a problemelor noastre viitoare. Cu ajutorul lor și cu ajutorul altor mijloace ce — cum am zis mai sus — sunt indicate în scopul reformei organizației financiare a băncilor noastre, această importantă reformă va urma fără greutăți deosebite. Voința numai să nu ne lipsească.

Mobilitatea afacerilor de bancă.

La conducerea institutelor de bani trebuie să se aibă în vedere pe lângă principiul bonității și rentabilității și principiul mobilității. Afacerile trebuie să fie bune, să fie de câștig, dar la timpul necesar în măsură recerută să se poată și realiza.

Ce folos dacă afacerile sunt bine încheiate, dacă dau garanție suficientă, dacă câștigul e favorabil, iar în caz de lipsă nu sunt mobile? Greutatea în timpuri de criză se simte.

Peste tot mobilitatea unui institut nu are însemnătate numai pentru institut ca atare, ci și pentru singuratii factori, din cari acela e compus. Căci de ex. ce folos are creditorul sau deponentul de aceea că banii îi sunt în loc sigur plasați, dacă în caz de lipsă nu poate ajunge la ei. Sau poate fi liniștit acționarul că banii săi institutul i-a plasat în loc sigur, dacă e expus la aceea că institutul imobil cade în fața unei crize economice. — Ba chiar nici pentru datorăș nu e indiferent că contrage mprumut la un institut mai puțin mobil sau la unul mai mobil, căci institutul mai puțin mobil îl constrânge fără cruțare în cazuri grave la plățiri colosale sau chiar totale, pe când cel mobil numai la plățiri mai mici.

Mijloacele ce duc la lichiditate sunt diferite.

Impărțirea muncii e un principiu bine dovedit. În fiecare ram de muncă oamenii de specialitate se pot valida, mai bine. Sistemul de a angaja mai ales la băncile de provincie ca conducători oameni nespecialiști, oameni de tot felul de branșe, este în detrimentul

institutului, căci numai specialistul poate ține înaintea ochilor principiile conducătoare, deci și tendința cardinală de-a da institutului caracter cât de mobil.

Un bun mijloc pentru a ajunge la lichiditatea afacerilor e și controlul asupra scopurilor, pentru cari se folosesc creditele indicate. Nu e indiferent pentru institut că debitorul folosește creditul pentru un scop de producție sau de consumație, — plătește datorii pendente, făcute în mod ușuratic sau face investiții la o moșie sau la vre-o întreprindere, cumpără vite etc.

E de însemnătate și aceea, ca clientela să fie obicinuită la replătiri regulate din capital. Institutul mai bine să-și plaseze din nou sumele încassate, să le acoarde ca împrumuturi noi, dar datorășii să știe că fără replătiri din capital nu pot prolunga. Pe lângă acest sistem institutul poate conta la aceea, că la scadență cu siguranță își capătă o sumă anumită.

Din punct de vedere al lichidității mai mult pond e a se pune pe portofoliul de cambii. Sigur sunt în favor cambiile, ce se achită la scadență, dar de preferit sunt și cambiile țărănești, cambiile mici cu scadențe scurte. Peste tot la băncile de provincie cambiile de regulă sunt material de prolongit, iar multe cu înatabulare. Aceste cambii de fapt nu sunt alta decât obligațiuni. Din punct de vedere al rentabilității și siguranței pot fi de prima bonitate, dar ce privește mobilitatea sunt de excepționat, căci în caz critic creditorul de reescont cere 20—30% replătire, în vreme ce institutul este întrebare că poate încasa 5—10% din capital la scadență.

Cedarea împrumuturilor ipotecare încă e un mijloc de mobilitate în urma scrisurilor fonciare ce se pot emite și în urma împrejurării, că împrumutul cedat numai în acea măsură se poate abziice, în care măsură institutul cedent s'a obligat față de debitor.

Un institut este cu atât mai mobil cu cât a reescontat mai puține cambii din portofoliul său și cu cât a cedat mai multe din pretensiunile sale ipotecare.

De mare importanță este pentru mobilitate stocul de efecte, ce trebuie să și-l adune fiecare institut. Pe acesta se pune mai puțin pond la noi, ba multe din institute procură acții dela societăți private, pe cari apoi nu le pot valoră. Și tocmai precum institutul se asigură în diferite forme asupra debitorilor, — tocmai astfel are datorința să asigure și pe creditorii garantându-le nu numai siguranța, ci și mobilitatea capitalului preluat.

Între activele imobile ocură cumpărarea de realități și mai ales zidirea de case. Aceste afaceri încă ar putea deveni mobile prin contragerea de împrumut asupra lor.

Mobilitatea e de însemnătate nu numai la afacerile active, ci și la cele pasive.

La pasive capitalul social, fondurile, împrumuturile ipotecare cedate sunt poziții imobile, — depunerile parte sunt mobile, parte imobile, iar reescontul e de natură mobilă.

Capitalul social e cel mai imobil, fiindcă acționarul nu-și poate cere contravaloarea înapoi dela societate.

Fondurile nu servesc numai bonitatea, ci au să servească și mobilitatea societății. La noi legea nu are dispoziții referitoare la fonduri. Nu e deobligătoare formarea sau sporirea de fonduri și nici referitor la administrarea lor nu se dispune prin lege. Va veni însă și la noi vremea când legea va pretinde investirea barem în parte a fondurilor în efecte, ca astfel să poată servi mobilitatea institutelor.

Contra mobilității reescontului s'ar putea asigura băncile încheiând cu creditorii de reescont contracte de credit și stipulând în acestea pentru resilierea legăturii permanente de reescont un termen de cel puțin un an dela abzicerea contractului.

În contra și pentru cazul ridicării extraordinare de depuneri băncile se pot apăra prin un anumit stoc de efecte libere, rezervându-și pentru timpuri extraordinare o parte a creditului disponibil și folosindu-se de termenele de abzicere.

Cam acestea sunt principiile, ce trebuie avute în vedere la institutele financiare din punctul de vedere al mobilității lor. A le observa este de datoria conducătorului băncii, ca și a direcțiunii. Dar și a comitetului de supraveghiere, care este dator a controla și veghea și asupra mobilității afacerilor. În fine cade și în competența revizorilor experți de a stăru pe lângă institutele de bani ca să nizuiască spre o cât mai mare lichiditate și mobilitate a afacerilor lor.

O. S.

Programul de activitate pentru conferențiarul agronomic al „Asociațiunii“.

Din însărcinarea comitetului central al «Asociațiunii» dl Romul Simu, membru al comitetului și al secțiunii economice a «Asociațiunii» a prezentat în ședința din Decembrie a. tr.: *Programul de activitate pentru conferențiarul agronomic în anul 1913*, care a fost primit în întregime și a și fost pus în lucrare cu începutul lunii Ian. a. c. Rezultatele din scurtul timp de abia 4 săptămâni, de când se lucrează conform acestui program, ne arată că, după experimentări nesuccese de 2 ani, activitatea conferențiarului agronomic a intrat acum pe calea cea bună.

Iată programul din vorbă, pe care îl credem a fi de folos și de interes și pentru cetitorii revistei noastre. Dl Simu propune ca:

1. În *general*, programul primit de comitetul central în ședința sa dela 23 Martie 1911 să se susțină și în viitor ca fiind croit în cadre potrivite scopurilor și împrejurărilor de cari trebuie să țină samă «Asociațiunea» noastră.

2. După ce adunarea generală a «Asociațiunii» din a. c. a hotărât să i se plătească conferențiarului agronomic și cheltuelile de drum și după ce, pe baza experiențelor de până acuma, o activitate sistematică și cu rezultate favorabile nu se poate face după principiul ca conferențiarul să meargă numai unde e invitat, s. e. pentru o prelegere-două în Maramurăș, pentru totatătea în Torontal, apoi la Brașov și de aici la Caransebeș, la Oradea-mare etc., când aici, când dincolo, alergând în ruptul capului, fără astâmpăr și așa învârstat, pe întreg teritoriul celor aproape 80 de despărțăminte — este neapărat necesar ca *conferențiarul să fie trimis din centru, după un plan bine combinat* și să nu așteptăm ca comunele să-l invite.

Astfel, fiindcă activitatea conferențiarului devine iluzorie, voind a ajunge deodată pretutindeni, trebuie neapărat să se stabilească principiul ca dânsul să curete anumite comune din diferitele despărțăminte ale unui comitat, unde va căuta să realizeze programul său de activitate.

Anume: propun pentru an. 1913, următorul itinerar:

a) Să înceapă în comitatul *Albei-de-jos* (desp.: Alba-Iulia, Aiud-Teiuș, Murăș-Uioara, Abrud-Câmpeni și Blaj).

b) Va trece în comitatul *Hunedoarei* (desp.: Orăștie, Deva, Dobra, Hațeg, Jiu și Brad).

c) Va continua în comitatul *Turda-Arieș* (desp.: Turda, Indol, Măhaciu, Sălciua și Murăș-Ludoș).

d) De aici în comitatul *Bihor* (desp.: Beiuș, Ceica, Tinca, Orade și Mărghita).

e) Apoi în comitatul *Sătmar* (desp.: Careii-mari, Seini, Baia-mare, Șomcuta-mare și Sătmar).

În fiecare din numitele despărțăminte va ține prelegeri în câte 5 comune, în total 126 comune, stabilite cu ajutorul comitetelor cercuale ale despărțămintelor și cu concursul conducătorilor din comune, fiind cu considerare la împrejurarea ca aceste comune să fie alese din diteritele regiuni ale despărțămintelor și ca la prelegeri să poată participa măcar câțiva fruntași din toate comunele învecinate, ca în chipul acesta propaganda să străbată, pe cât va fi posibil, în toate comunele de pe teritoriul numitelor despărțăminte.

3. Având în vedere împrejurările satelor noastre, conferențiarul va ține în fiecare comună, cel puțin o prelegere *din vreun ram al agriculturii* și alta despre *însoțirile economice*, în locul prim despre *însoțirile sătești sistem Raiffeisen*, stăruiind din toate puterile ca să se și înființeze una din aceste însoțiri, pentru că numai în chipul acesta activitatea dânsului va avea rezultate pozitive, pe cari «Asociațiunea» voeste să le obțină prin mijlocirea conferențiarului său agronomic.

Spre acest scop conferențiarul va pregăti prelegeri de propagandă, scurte dar cuprinzătoare, despre cultura rațională a pământului, despre cultura livezilor naturale, îngrijirea pășunilor, creșterea vitelor, cultura pomilor, viilor, a legumilor, a albinelor ș. a., apoi despre îngrășămintele naturale și artificiale, în fine despre folosul mașinilor în economie, arătând la toate aceste materii avantajile unei culturi raționale, față de cultura obicinuită, care se practică de poporul nostru.

Tot așa va pregăti prelegeri, binerotunzite, despre ființa și folosul însoțirilor de credit sistem Raiffeisen, apoi și despre ființa și folosul altor însoțiri economice.

Ca să-și poată completa conferințele, deja pregătite, cu date reale din fiecare comună și ca astfel să poată vorbi cu folos poporului, este neapărat necesar să iee informații, îndată după ajungerea în comună, asupra celor mai de seamă împrejurări economice, morale, sociale și culturale; așa își va nota, unde se poate, cercând să și vadă de fapt:

a) care e situația locuitorilor în privința religioasă? (Biserica).

b) care e situația culturală a locuitorilor? (Școala).

c) ce fel de însoțiri economice sau de altă natură au în comună?

d) cum e împărțit hotarul comunei?

e) ce face comuna în interesul înaintării economiei?

f) cum progresaază cultura vitelor și altor animale domestice?

g) cum sunt animalele de prăsilă?

h) ce plante de nutreț se cultivă și în ce măsură?

i) ce fel de mașini: pluguri, grape, tăvăluge, grape de fânațe, mașini de sămănat, de treerat, de tăiat nutreț ș. a. sunt în comună?

j) în ce stare se află grădina școlară? ș. a.

Astfel de date este de dorit să le adune și grupeze, mai dinainte, fruntașii satelor noastre și, cu ocazia mergerii în comună a conferențiarului, să i-le predea, ca dânsul, pe baza acestora, să poată trage concluziile necesare, când își ține prelegerile în comună.

4. Să stăruie ca în fiecare din susnumitele 5 comitate să aranjeze, cu ajutorul despărțămintelor, măcar câte o *expoziție*: a) de vite, b) de poame, c) de mașini agricole, d) din industria de casă, e) de copii.

5. Planul de lucru trebuie întocmit astfel ca toamna și primăvara, când preoții și învățătorii își țin conferențele lor, dar mai ales în timpul vacanțelor de vară, conferențiarul să poată ține și *cursuri cu preoții și învățătorii*, asupra pomăritului, legumăritului, vieritului, stupăritului ș. a. rami agricoli, cum și asupra însemnătății diferitelor *însoțiri economice*, în locul prim asupra băncilor populare, dându-le acestor luminători ai satelor toate îndrumările necesare pentru intruparea și conducerea numitelor însoțiri.

6. Restul timpului din cursul anului ar fi să-l întrebuințeze conferențiarul în *biro* pentru îndeplinirea celorlalte agende, cari i sunt încredințate spre rezolvare, s. e. pregătirea prelegerilor, conferențelor, statutelor pentru însoțiri, purtarea corespondenței referitoare la chestiunile ce cad în sfera sa de activitate etc.

7. Pentru pregătirea terenului în scopul prelegerilor, cursurilor și expozițiilor comitetul central să adreseze despărțămintelor o circulară, în care să le arate scopul prelegerilor, ce se vor ține de cătră conferențiar și să le ceară concursul pentru fixarea comunelor, în cari au să se țină prelegerile, cursurile și expozițiile și a timpului când aceste se vor ține, cum și pentru ca la prelegeri să poată lua parte și fruntașii și câțiva poporeni din toate comunele vecine.

În timpul iernii prelegerile se pot ține și în zilele de lucru; în celelalte anotimpuri însă în dumineci și sărbători, și numai rar de tot și în zilele de lucru.

De aceea trebuie bine folosit timpul iernii, când în 4—5 luni se pot ține aproape toate prelegerile în despărțămintele indicate mai sus.

8. Pentru aranjarea cu succes a *cursurilor* despre cari am vorbit mai sus, se va cere, prin o circulară adresată venerabililor consistoare, eventual și domnilor protopopi, ca aceste foruri să îndemne pe conducătorii conferențelor resp. reuniunilor învățătoarești și preoțești să iee în programa ședințelor lor și un punct cu privire la însoțirile economice, care chestiune, în câteva locuri, va fi tratată în mod practic de conferențiarul agronomic al «Asociațiunii». Totodată aceste foruri să stăruie ca, în timpul vacanțelor de vară, să participe cât mai mulți învățători, unde se poate, și preoți la cursurile, ce se vor ține cu scopul de a i introduce mai temeinic în tainele însoțirilor economice, îndeosebi a însoțirilor de credit sistem Raiffeisen.

Cursuri de acestea ar trebui ținute în centrele diecezelor noastre.

Câteva prelegeri de această natură ar avea fără îndoială, o influință favorabilă și asupra clericilor și pedagogilor, cari fac anul ultim al acestor institute.

9. Încât pentru cheltuelile de drum ale conferențiarului credem că «Asociațiunea» ar profita cumprând un bilet în abonament pe un an.

Mai rămân de aranjat chestia cheltuelilor de drum cu trăsura, dela o comună la alta, acolo, unde nu comunică trenul. Aceste ar fi de dorit să rămână în sarcina comunelor sau a despărțămintelor, ori în fine în sarcina vreunui frunțas, care are trăsura și cai. Câte un astfel de serviciu în interesul cauzei îl fac bucuros în cele mai multe comune preoții, învățătorii sau alte persoane*.

DIN REUNIUNI.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu. Conform raportului publicat de comitetul central pe anul al 24-lea de existență reuniunea aceasta a organizat în anul 1911: o expoziție de copii (a VI-a) în comuna Lancrăm (cercul Sebeșului săsesc); o expoziție de vite (a XX-a) în comuna Săcel (cercul Săliște); o expoziție de oi (a II-a) în comuna Jina (cercul Mercurii); o serbare a pomilor (a II-a) în comuna Tălmăcel (cercul Cisnădiei) și o întrunire agricolă în Șura mare (cercul Sibiu). Afară de acestea a acordat în măsura mijloacelor de cari dispune, împrumuturi ieftine la mici proprietari, pentru procurarea de vite de prăsilă și a împărțit sămânțe de nutrețuri măestrite între membri cu locuința în 39 localități, în fine a continuat a propaga cu ocazia tuturor întrunirilor, ce a finut, ideea tovarășilor și a publică în ziare îndrumări și știri de folos practic pentru agronomii noștri.

Raportul cuprinde și o tabelă statistică asupra însoțirilor de credit sistem Raiffeisen din com. Sibiuului în număr de 23. Conform acestei table în 1911 aceste 23 de însoțiri au avut 2506 membri, cari au subscris părți fundamentale în sumă de K 52402—. Rezervele s'au cifrat cu K 50,597. Fondul economic și de binefacere K 13,969 — iar Depozitele spre fructificare cu K 557,608—. Suma împrumuturilor acordate de aceste însoțiri face K 1.032,588 —, iar Datoriile lor în cont curent K 432,186—. Venitul curat realizat de ele în fine se urcă la K 13,421. Capitalul lor de K 52,462 — a avut deci o rentabilitate de 25.58%.

Averea «Reuniunii române de agricultură» a fost la finele anului de K 26,470.54, arătând față de 1910 un spor de K 1,297.95.

Numărul membrilor a fost la finele anului 1911 de 1079, anume: 5 membri fondatori, un membru onorar 17 membri pe viață, 1052 membri ordinari și 4 membri ajutători. Sporul în membri, față de 1910, este de 38.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 30 Ianuarie 1913.

Situația pieței internaționale de bani s'a schimbat în ultima săptămână, în urma revoluției din Constantinopol și a întreruperii pertractărilor de pace din London, iarși spre rău. La încordarea pieței a contribuit afară de aceasta și apropierea lui ultimo. Apropiata și foarte probabila reîncepere a ostilităților dintre statele beligerante din Balcani a impus din nou rezerve cercurilor financiare și discountul arată pretutindenea tendință spre urcare. Cererile de altfel se

mișcă în cadre modeste. În Berlin banii pro ultimo au cotel $5\frac{1}{8}\%$, banii de zi $3\frac{1}{2}\%$, iar discountul privat s'a stabilit la $4\frac{3}{4}\%$. In London discountul privat a cotel $4\frac{11}{16}\%$, iar în Paris neschimbat 4% .

In piața internă de bani încă s'au resimțit imediat efectele înrăutățirii situației politice. In urma ținutei rezervate a băncilor și discountorilor privați circulația la ghișeurile Băncii Austro-Ungare a devenit mai vie și înaintările din ultimele zile au întrecut mult scadențele. Discountul privat s'a urcat în Viena succesiv cu $\frac{1}{8}\%$, la $5\frac{1}{4}\%$ și mai pe urmă la $5\frac{5}{16}\%$. In Budapesta cambiile de prima bonitate s'au discountat cu $5\frac{3}{4}\%$, cambiile dela bănci mijlocii și escontori privați cu $6\frac{1}{4}\%$, iar cambiile comerciale de portfoliu cu 7% .

CRONICĂ.

Rugare către băncile noastre.

Rugăm On. noastre institute de bani, cari ne vor trimite spre publicare conturile lor de încheiere pe anul 1912, să binevoiască a ne indică opriat dacă doresc ca bilanțul și contul profit și pierdere să fie publicate și în textul maghiar sau numai în cel românesc, pentru a ne putea conformă dorinței lor întocmai.

Intrucât publicarea se cere în ambele limbi rugăm a ni-se trimite și textul traducerii maghiare.

Manuscrisele bilanțurilor și a altor publicații menite a apărea ca inserțiuni rugăm a le expediă cu posta din bună vreme și după posibilitate astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel puțin cu o zi înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este Sâmbăta.

In fine adresăm băncilor noastre rugămintea să ne pună la dispoziție câte un exemplar al raportului lor anual tipărit, și un scurt raport asupra hotărârilor luate de adunările lor generale, comunicându-ne îndeosebi eventualele schimbări personale obvenite, precum și distribuirea profitului net și terminul de plată a dividendelor lor

*
Amânarea legilor de dare. Guvernul precum a anunțat ministrul-prezident într'o conferență a partidului muncii — va prezintă parlamentului în curând un proiect de lege, prin care va tere autorizarea de a amâna activarea nouelor legi de dare pentru anul curent. Vor rămânea deci în vigoare pentru anul 1913 legile vechi de dare. Guvernul motivează amânarea în parte cu faptul, că prin nouele legi de dare veniturile statului se vor reduce în măsură considerabilă, iar la pierderile acestea guvernul între împrejurările actuale nu voiește să expună erarul. De fapt însă amânarea se face sub presiunea opiniei publice din țară, care pretutindenea a cerut cu insistență revocarea sau cel puțin modificarea nouelor legi.

*

Recolta mondială a cerealelor. În anul 1912 recolta mondială a cerealelor prezintă față de anul precedent 1911 următoarele cifre:

	1912	1911	Diferența în 1912
	milioane măi		metriche
Grâu	1.115·86	960·60	+ 155·26
Săcară	503·10	454·42	+ 48·68
Orz	404·61	354·64	+ 49·97
Ovăș	756·17	568·88	+ 187·29
Porumb	1.195·05	902·46	+ 292·59
Total	3.974·79	3241·—	+ 733·79

Ungaria a produs în 1912 următoarele cantități de cereale:

Grâu	46.133,446	măi	metriche
Săcară	13.467,430	"	"
Orz	15 278,519	"	"
Ovăș	11.252,197	"	"
Porumb	46 750,169	"	"

Adunări generale au convocat, resp. ținut până în prezent următoarele institute de bani ale noastre:

- 21 Ianuarie 1913 «Banca Poporală», Dej.
- 26 Ianuarie 1913 «Vărădiana», Vărădia.
- 30 Ianuarie 1913 «Bănățana», Bucoveș.
- 1 Februarie 1913 «Minerva», Beclean.
- 2 Februarie 1913 «Berzava», Reșița mont.
- 9 Februarie 1913 «Banca Poporală», Birkis.
- 9 Febr. 1913 «Nădlăcana», Nădlac.
- 9 Febr. 1913 «Reuniunea de înmormântare», Petre.
- 11 Februarie 1913 «Patria», Blaj.
- «Târnavéana», Sighișoara.
- 12 Februarie 1913 «Șoimul», Vascău.
- «Tibleșana», Reteag.
- 13 Februarie 1913 «Olteana», V.ștea inf.
- 16 Februarie 1913 «Asoc. de econ. și credit», Ghiroc.
- 20 Februarie 1913 «Steaua», R.-Petre.
- «Voileana», Voila.
- 20 Februarie 1913 «Ajutorul», Șeica-mare.
- 20 Februarie 1913 «Zlăgneana», Zlagna.
- 23 Februarie 1913 «Cordiana», Fofeldea.
- 23 Februarie 1913 «Corvineana», Hunedoara.
- «Cugierana», Cugir.
- «Negoiul», Porumbacul de sus.
- «Poporul», Săliște.
- 2 Martie 1913 «Progresul», Ilia-Murășană.
- 10 Martie 1913 «Armonia», Cincul-mare.
- 12 Martie 1913 «Grănișterul», H.-Dobra.
- 12 Martie 1913 «Grănișterul», H.-Dobra.
- 15 Martie 1913 «Orientul».
- 22 Martie 1913 «Cârțișoreana», Streza-Cârțișoara.

BIBLIOGRAFIE.

„Contabilitate pentru cărturarii dela sate“ de Romul Dâmboiu, Sibiu. Editura „Asociațiunii“ 1912.

Lucrarea dlui R. Dâmboiu, cu titlul de mai sus premiată din partea „Asociațiunii“ la propunerea și pe baza referadei secțiunii economice, a apărut acum în extensiune de 30 pag. formatul obicinuț al „Bibliotecii „Asociațiunii“. Este scrisă pe înțelesul tuturor și cărturarii dela sate, cari o vor ceti, vor culege din ea învățături folositoare asupra purtării socotelilor.

A apărut: Gabriel Compayré „Pestalozzi și Educația elementară“, Biblioteca pentru toți“ 768—769 Prețul 60 bani. A se cere la librăria editoare Leon Alcalay București.

S U M A R.

Pentru plugăria noastră. — Organizația băncilor noastre. — Mobilitatea afacerilor de bancă. — Programul de activitate pentru conferențiarul agronomic al „Asociațiunii“. — Din Reuniuni: Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Rugare către băncile noastre, Amânarea legilor de dare, Recolta mondială a cerealelor. — Bibliografie: «Contabilitatea pentru cărturarii dela sate», «Pestalozzi și Educația elementară».

Depozit românesc
de pianе și armoniuri în Sibiu.
Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1·50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900—1901—1902—1903—1904—1905—1906
1907—1908—1909—1910—1911—1912 și 1913.

Prețul: à K 3.—; pe anii 1910—1913 à K 4.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszében).

Știința conturilor

sau

Contabilitatea în partidă dublă

de

I. C. Panțu,

profesor la Școala superioară de comerț din Brașov.

Ediția II revăzută și completată, 8^o mare

I—VIII + 323 pagini.

Editura Librăriei Ciurcu din Brașov.

Se poate comandă și prin administrația „Revistei Economice“ cu prețul de K 4.—.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

☞☞☞ societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben ☞☞☞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**, directorul executiv al „Albinei” și prezidental „Solidarității”

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

— Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiunile cele mai favorabile. —

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbații de încredere ai societății. ☞☞☞ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiu — Nagyszeben. Ed fioul „Albina“.

„PROGRESUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Marosillye—Ilia-Murășană.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „PROGRESUL” societate pe acții în Marosillye—Ilia-Murășană, se convoacă prin aceasta în senzul statutelor la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 2 Martie 1913 st. n. la orele 2 p. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, denumirea prin prezident a unui notar și a 2 scrutători;
2. Esmuterea a doi acționari de cătră adunarea generală pentru verificarea procesului verbal;
3. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiare;
4. Stablirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absoluturului;
5. Alegerea bărbaților de încredere externi pe anul 1913 de gestiune;
6. Fixarea marcelor de prezență a direcțiunii și a comitetului de supraveghiare pe anul 1913;
7. Alegerea membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghiare în locurile devenite vacante;
8. Eventuale propuneri intrate conform §-lui 29 litera g) din statute.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană fie prin plenipotențiați, — au a depune acțiunile și documentele de plenipotențiere la cassa institutului cel mai târziu până la 1 Martie 1913 st. n., sau la cassele institutelor «Albina» din Sibiu, «Ardeleana» din Orăștie, «Cassa de păstrare» din Saliște, «Victoria» din Arad și «Orientul» din Dobra ori în fine la cassa d-lui avocat Dr. Eugen Rozvány în Oradea-mare cel mai târziu până în 27 Februarie 1913 st. n.

Marosillye—Ilia-Murășană, 25 Ianuarie 1913.

(Vezi Bilanțul pe pagina următoare).

Direcțiunea.

„PROGRESUL“, takaré- és hitelintézet részvénytársaság, Marosillyén.

Meghívó.

A «PROGRESUL» takaré- és hitelintézet részvénytársaság, Marosillyén t. részvényesei alapszabályok értelmében ezennel meghívotnak

a VI-ik évi rendes közgyűlésre,

mely Marosillyén az intézethelyiségében 1913. évi Március hó 2-án d. u. 2 órakor lesz megtartva a következő

Napi renddel:

1. A közgyűlés megnyitása, egy jegyző és két bizalmi férfi kinevezése az elnök által;
2. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 részvényes kiküldése a közgyűlés által;
3. Az igazgatóság jelentése, a mérleg bemutatása és a felügyelőbizottság jelentése;
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása;
5. A külbizalmi férfiak választása az 1913. üzleti évre;
6. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelenléti díjainak megállapítása az 1913. évre.
7. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása a megüresedett helyekre;
8. Az alapszabályok 29 §-ának g) pontja értelmében benyújtott esetleges indítványok.

Felkérjük t. részvényeseinket, kik ezen közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazott által részt akarnak venni, hogy részvényeiket és meghatalmazási okmányaikat az intézet pénztáránál, legkésőbb 1913 évi Március hó 1-éig, avagy a nagyszebeni «Albina», a szászvárosi «Ardeleana», a szelistyei «Cassa de păstrare», az aradi «Victoria» és a dobrai «Orientul», vagy végre Dr. Rozvány Jenő nagyváradi ügyvéd úr pénztáránál legkésőbb 1913. évi február hó 27-éig tegyék le.

Marosillye, 1913 Január hó 25.

Az igazgatóság.

„PROGRESUL”, institut de credit și econ., soc. pe acții în Ilia-Murășană (Maros-Ilye).

Activa — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérleg számla 1912. dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
		K	f	K	f
Cassa — Pénztári készlet	6,564.30	Capital societar — Részvénytőke	120,000.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	26,129.85
Cassa de păstrare postală — Postatakarékpénztár	563.38	Fond de penziune — Nyugdíjalap	1,000.—	Depuneri spre fructificare — Takarékk betétek	74,234.42
Cambii — Váltók	265,508.15	Cont curent — Folyó számlák	7,761.—	Depozite de cassă — Pénztári letétek	4,762.80
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag bizt. váltók	172,347.—	Efecte (acții) — Értékpapirok (részvények)	10,980.—	Reescont — Vizszleszámitolás	261,854.—
Cont curent — Folyó számlák	7,761.—	Realități — Ingatlanok	40,519.85	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	256.06
Efecte (acții) — Értékpapirok (részvények)	10,980.—	Debitori — Adósok	2,049.82	Creditori — Hitelezők	625.44
Realități — Ingatlanok	40,519.85	Mobiliar — Butorzat	1,859.21	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	9,743.78
Debitori — Adósok	2,049.82	după amort. de 10% — 10% leirás után	185.91	Profit curat — Tiszta nyereség	12,823.55
Mobiliar — Butorzat	1,859.21	Interese transitoare la reescont — Átmeneti vizsz-			
după amort. de 10% — 10% leirás után	185.91	számitolt kamatok	3,463.10		
Interese transitoare la reescont — Átmeneti vizsz-					
számitolt kamatok	3,463.10				
		511,429.90		511,429.90	

Eșite — Kiadások.		Perdere și Profit. — Veszteség és nyereség számla.		Intrate — Bevételek.	
		K	f	K	f
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:		dela cambii — váltók után	31,665.96
după depuneri — betétek után	5,677.53	dela cambii cu acop. hipot. — jelzálogilag bizt.		váltók után	14,749.39
după reescont — vizszleszámitolás után	23,612.22	dela conturi curente — Folyó számlák után		venite dela realități — Ingatlanok jövedelme	4,503.32
Salare — Fizetések	7,323.95	venite dela produse — Termények jövedelme		venite dela efecte — Értékpapirok jövedelme	807.10
Bani de cuartir — Lakpénz	801.66	venite dela efecte — Értékpapirok jövedelme		proviziuni — Jutalékok	4,991.18
Marce de prezență — Jelenléti díjak	428.30				
Spese — Költségek	1,058.01				
Chirie — Házbér	440.—				
Porto — Postadíj	264.69				
Dare erarială și comunală — Állami és					
községi adó	4,599.25				
10% după interese de depuneri — 10%					
betét kamat adó	562.75				
Amortizări — Leirás a butorzatból	185.91				
Profit curat — Tiszta nyereség	12,823.55				
		57,727.82		57,727.82	

Ilia-Murășană—Maros-Ilye, la 31 Decembrie 1912.

Ion Iancu m. p.,
dir. exec. — vezér-igazgató.Nicolau Iuga m. p.,
cassar — pénztárnok.George Cărăbașiu m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Rozvány m. p. Dr. Vlad m. p. A. Ungur m. p. G. Oprea m. p. I. Olariu m. p.
I. Orbonaș m. p. Dr. El. Leményi m. p. I. Iancu m. p.*Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele institutului. —
Atulirott felügyelőbizottság jelen számlákat felülvizsgáltuk és teljes rendben és az intézet könyveivel megegyezőknek találtuk.*

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Iosif Dimper m. p. Ioanichiu Olariu m. p. Petru Ștef m. p. Aurelian Oprean m. p. Simion Damian m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.*Onorată adunare generală!*

Subsemnatul comitet de supraveghiere al institutului de credit și economii «PROGRESUL» are onoarea a vă raporta că în decursul anului al VI-lea de gestiune 1912, a ținut mai multe ședințe cu cari ocaziuni s'a convins, că toate operațiile institutului sunt purtate în ordine.

Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1912 l-am controlat și confrontat cu registrele și l-am aflat în ordine și în consonanță.

Ne alăturăm întru toate la propunerea direcțiunii în privința întrebării profitului curat și vă rugăm a da atăt direcțiunii cât și subscrisului comitet de supraveghiere absolutul recerut.

Ilia-murășană, 25 Ianuarie 1913.

Petru Ștef m. p. Simion Damian m. p. Aurelian Oprean m. p. Ioanichiu Olariu m. p. Iosif Dimperi m. p.

Tisztelt közgyűlés!

Alulirott «PROGRESUL» takarékk- és hitelintézet részvénytársaság felügyelőbizottsága van szerencsénk jelenteni, hogy az 1912. évben VI. üzletév folyamán több ülést tartottunk, melyeken meggyőződünk hogy az intézet összes műveletei rendben vannak vezetve.

Az 1912. évi december 31-ével lezárt mérleget felülvizsgáltuk és helyesnek és az intézet könyveivel megegyezőnek találtuk.

Csatlakozunk mindenben az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatához és kérjük a szükséges felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint alulirott felügyelőbizottságnak is megadni.

Marosillye, 1913 január 25.

„AJUTORUL” institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții «AJUTORUL», se invită prin aceasta, conform § 16 din statute la

a IV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Vale în 23 Februarie st. n. a. c. la 11 oare a. m. în sala festivă a școlii gr.-or.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului.
5. Darea absoluturii direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
6. Satorirea unui proiect de regulament de serviciu, de casă, și a unui normativ de salare pentru funcționari.
7. Deciziune finală asupra concluziunii direcțiunii din 5 Octomvrie 1912 în cauza lui Ioan Ittu.
8. Intregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
9. Angajarea unui iuriconsult.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în sensul §-lui 17 din statute sunt rugați a-și prezenta acțiile, eventual dovezile de plenipotențe cel mult până în 21 Februarie st. n. a. c. la casa institutului din Șeica-mare, la filiala sa din Mediaș, agentura Vale și «POPORUL» din Săliște.

Șeica-mare, 28 Ianuarie 1913.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decemvrie 1912.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa	13,672	74	Capital social	250,000	—
Bon: Giro-conto la Banca Austro-Ungară	498	73	Fond de rezervă	80,881	85
Cassa de păstrare postală	279	90	Fond de pensuni	11,550	—
Cambii	575,315	88	Fond de binefaceri	3,468	60
Cambii hipotecare	168,924	98	Depuneri	674,855	52
Imprumuturi hipotecare	186,635	—	Reescont	55,763	—
Credite personale	127,202	64	Creditori	25,577	08
Imprumuturi de cont-curent	18,598	76	Dividendă neridicată	88	—
Efecte	11,380	—	Interese transitoare anticipate pe 1913	17,115	21
amortizare	580	—	Profit curat	28,047	19
Edificiul institutului	38,998	03			
amortizare	1,098	03			
Mobilier	2,871	22			
amortizare	571	22			
Debitori	1,255	55			
Interese transitoare restante și de reescont	3,932	27			
	1,147,346	45		1,147,346	45

* Cu dot. a. c. fondurile sunt de K 101,000.—

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese de depuneri	37,595	05	Interese de escont	50,297	46
Interese de reescont	4,452	89	Interese de escont hipotecar	9,539	68
Interese de cont-curent	6,439	15	Interese de imprumuturi hipotecare	12,352	77
Spese:			Interese de credite personale	16,560	94
salare	7,433	23	Interese de cont-curent	5,686	60
spese, imprimate, registre, diverse	5,954	52	Interese de împrumut de cont-curent	1,368	—
porto-poștal	997	37	Interese de efecte	946	—
chirie	630	—	Competință de întabulare	97,033	45
Marce de prezență	2,810	—	Diverse venitite	1,514	42
Contribuție:					
directă și aruncuri	5,625	20			
10% după interese de depuneri	3,759	50			
Amortizare:					
efecte	580	—			
edificiul institutului	1,098	03			
mobilier centrala și filiala Mediaș	646	30			
Profit curat	28,047	19			
	106,068	43		106,068	43

Șeica-mare, 31 Decemvrie 1912.

Nistor m. p., prim-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Aron Domșa m. p., vice-președ. Const. Tipuriță m. p. Sever Chețian m. p., vice-președ. Andreiu Blotor m. p.
 Dr. David Bleahu m. p. Ioan Nistor m. p. Nic. Tipuriță m. p. T. Stanciu m. p. Ioan Ittu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Șeica-mare, 28 Ianuarie 1913.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

V. Tipuriță m. p. I. Herța m. p. Emilian Dancășiu m. p. Pavel Radu m. p.

„ARMONIA”, cassă de economii, societate pe acții în Cincul-mare.**CONVOCARE.**

P. T. acționari ai casei de economii «ARMONIA» se invită — în sensul §§ 14—27 din statute la

a IX-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Cincul-mare la 10 Martie 1913 la 2 ore d. a. în edificiul institutului.

Obiectele de pertractat:

1. Exprimarea regretelor pentru răposatii D-ni Iacob Macavei, fost prezident al direcțiunii și Hariton Prescurea fost membru în comitetul de supraveghiere.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului.
4. Distribuirea profitului curat.
5. Fixarea marcelor, de prezență pe 1913.
6. Alegerea alor 2 membri în direcțiune cf. § 30.
7. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.

Domnii acționari, cari — în sensul §-lui 17 din statute — voiesc a participa la această adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune la cassa institutului nostru; eventual la cassa institutelor «Albina» în Sibiu sau «Furnica» în Făgăraș acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Cincul-mare, 21 Ianuarie 1913.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1912.		Pasiva.		
		K	f		K	f
Cassa			4,844.60	Capital societar	100,000.—	
Cambii de bancă	301,007.—			Fond de rezervă	25,569.—	
Cambii cu acop. hipot.	113,849.—	414,856.—		Depuneri spre fructificare	258,585.02	
Efecte		2,600.—		Reescont	56,592.—	
Mobilier		1,658.17		Conturi curente	6,268.60	
Edificiul institutului		34,000.—		Dividende neridicate	35.—	
Debitori		790.—		Interese transitoare anticipate	6,081.09	
Anticipațiuni		494.28		Profit curat	8,155.94	
Interese restante		2,043.60				
			461,286.65			461,286.65

Spese.		Contul Profit și Perdere.		Venite.		
		K	f		K	f
Interese:				Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	12,992.43			dela cambii escontate	35,262.82	
„ cambii reescontate	6,591.02			Chirie dela edific. inst.	1,000.—	
„ conturi curente	119.74			Venite dela efecte	20.—	
„ fondul de rezervă	1,217.69	20,920.88		Provizțiuni	743.33	
Spese:						
spese de birou	983.34					
salare	3,503.90					
marce de prezență	219.—	4,706.24				
Contribuțiune:						
dir. comunală și comit.	1,529.31					
10% dare la int. dep.	1,299.24	2,828.55				
Amortizare din mobilier		414.54				
Profit curat		8,155.94				
			37,026.15			37,026.15

Cincul-mare, 31 Decembrie 1912.

Pentru contabilitate Popp m. p.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

Ioan Bastia m. p. viceprez. Dionisie Stănuțu m. p. Vasile Mărginean m. p. Ioan Dejenariu m. p.
Moise Buitan m. p. Ioan Stăngu m. p.

Revăzut și aflat în regulă.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dănilă Șerban m. p. prezident. Moise Brumbescu m. p. Nicolae Fleșariu m. p. Iosif Bastia m. p.

„CĂRȚIȘOREANA“ cassă de economii, societate pe acții
in Streza-Cârțișoara.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii «CĂRȚIȘOREANA», societate pe acții in Streza-Cârțișoara, se invită la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Streza-Cârțișoara la 22 Martie 1913 la 11 ore a. m. în localitatea institutului, cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Satorirea numărului acționarilor și a acțiilor reprezentate.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
4. Cetirea bilanțului pe 1912, împărțirea venitului curat și darea absolutului.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.
6. Îmbunătățirea salarelor conform §. 36 din statute.
7. Eventuale propuneri.

Acționarii să-și prezenteze acțiile conform statutelor.

Direcțiunea.

„CĂRȚIȘOREANA“, takarékpénztár részvénytársaság
Sztrezakercisorán.

Meghívó.

A sztrezakercisorai «CĂRȚIȘOREANA», takarékpénztár, részvénytársaság, részvényes urai meghívotnak

a VII-ik rendes közgyűlésre,

mely Sztrezakercisorán 1913 évi március hó 22-én d. e. 11 órakor, az intézet helyiségében fog megtartatni a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása és megalakulása.
2. A részvényesek és a képviselt részvénytársaság megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
4. Az 1912 évi Mérleg felolvasása, a tiszta nyereség felosztása és a jelméntés megadása.
5. A felügyelő bizottság egy új 3 évi időtartamra megválasztása.
6. A fizetések felemelése az alapszabályok 36 §-a értelmében.
7. Esetleges indítványok.

A részvényesek az alapszabályok értelmében adják be részvényeiket.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Bilanț la 31 Decemvrie 1912 — Mérleg számla 1912. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

		K	f			K	f
Bani gata — Készpénz	3,974	31	Capital social — Alaptőke	20,000	—		
Cambii escontate — Leszámított váltók	251,192	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	14,400	—		
Acții de bancă — Részvények	800	—	Fond special de rezervă — Külön tartalékalap	18,595	67		
Mobiliar — Felszerelés	800	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	145,435	33		
după amortizare — törlesztés után	100	700	Reescont — Visszleszámítás	38,450	—		
			Interese anticipate — Előlegezett kamat	10,117	02		
			Profit curat — Tiszta nyereség	9,668	29		
		256,666	31			256,666	31

Spese — Kiadás. Profit și perdere — Nyereség és veszteség számla. Venite — Bevétel.

		K	f			K	f
Interese la depuneri — Betéti kamatok	6,649	97	Interese de escont — Leszámítási kamat	17,106	63		
Interese de reescont — Visszleszámítási kamat	3,055	44	Interese întârzite și competență de scris — Késedmi kamatok és irásdíjak	5,333	06		
10% după interese la depuneri — 10% betéti kamat után	1,014	27	Proviziuni — Jutalékok	2,104	72		
Dare erarială — Állami adó	1,257	52	Transcriere de acții — Részvény átíratási díj	22	—		
Aruncuri și ecuivalent — Pótadó és egyenérték	247	17	Interese de efecte — Részvénykamat	9	90		
Arunc comunal — Községi pótadó	510	77					
Chirie — Házbér	60	—					
Salare — Fizetések	1,816	—					
Porto postal — Postaköltség	54	84					
Amortizare din mobiliiar — Felszerelési törlesztés	100	—					
Spese de cancelarie — Irodai költség	142	04					
Profit curat — Tiszta nyereség	9,668	29					
		24,576	31			24,576	31

Streza-Cârțișoara, la 31 Decemvrie 1912 — Sztrezakercisora 1912 évi December hó 31-én.

DIRECȚIUNEA:

Pavel Monea m. p., președ.-elnök. Ion Șiari m. p. Zahin Banciu m. p. Mateiu Tarcea m. p.
Emilian Budac m. p. Victor Vulcan m. p., contabil-könyvelő.

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile prezente, le-am aflat în regulă și consonanță cu registrele — Alúlirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálta és rendben és a könyvekkel teljes összhangzásban találta.

Streza-Cârțișoara, la 25 Ianuarie 1913 — Sztrezakercisora 1913 évi január hó 25.

Maximilian Budac m. p., preș.-elnök. Adrian Udriste m. p. Nicolae Olariu m. p.

Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere asupra împărțirii venitului curat de Cor. 9,668-29 bani.

- | | | | |
|--------------------------------|---|-------|----|
| 1. 5% dividende | K | 1,000 | — |
| 2. 8% fondului de rezervă | „ | 800 | — |
| 3. Tantieme | „ | 193 | 96 |
| 4. Fondului special de rezervă | „ | 7,674 | 33 |
| | K | 9,668 | 29 |

Direcțiunea.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság indítványa a Kor. 9,668-29 fil. tisztanyereség felosztása felett.

- | | | | |
|---------------------------|---|-------|----|
| 1. 5% osztalék | K | 1,000 | — |
| 2. 8% a tartalékalapnak | „ | 800 | — |
| 3. jutalék | „ | 193 | 96 |
| 4. A különtartalékalapnak | „ | 7,674 | 33 |
| | K | 9,668 | 29 |

Az igazgatóság.

„INSOȚIREA DE CREDIT“, în Dános (Nagykükküllő vármegye).

Activa — Vagyon.		Bilanț la 31 Dec. 1912. — Mârlegsâmbla 1912. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
		K	f		
Cassa în numărar — Pénztár	730·25	Capital de cvote — Részjegyek	2,795·—	Fond de rezervă — Tartalékalap	1,215·41
Imprumuturi — Kölcsönök	77,788·21	Cumpăna — Mérleg	1374·42	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	28,507·80
Amortizare — Leirás	137·42	Amortizare — Leirás	137·42	Cont curent — Folyó számla	50,465·—
Realităși — Ingatlanok	1,571·76	Realităși — Ingatlanok	1,571·76	Interese anticipate — Előlegezett kamat	444·56
Mobilier — Ingóságok	389·30	Mobilier — Ingóságok	389·30	Profit curat — Tiszta nyereség	1,320·02
Amortizare — Leirás	39·30	Amortizare — Leirás	39·30		
Efecte — Értékpapírok	210·—	Efecte — Értékpapírok	210·—		
Spese de fondare — Alapítási költség	409·30	Spese de fondare — Alapítási költség	409·30		
Amortizare — Leirás	49·30	Amortizare — Leirás	49·30		
Timbre — Bélyeg	64·56	Timbre — Bélyeg	64·56		
Semințe — Magvak	36·32	Semințe — Magvak	36·32		
Diversși — Különféle	1,900·22	Diversși — Különféle	1,900·22		
Interese restante — Hátralékos kamatok	499·47	Interese restante — Hátralékos kamatok	499·47		
	84,747·79		84,747·79		

Spese — Kiadás.		Contul Profit și Perderi. — Nyereség és veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
		K	f		
Interese de c.-curent — Folyó számla kamat	3,425·50	Interese de imprumuturi — Kamat bevétel	6,334·21	Venite dela cumpăna — Mérleg hozama	140·—
Interese de depuneri — Betéti kamat	1,747·47	Interese de depuneri — Betéti kamat	1,747·47	Venite dela arândă — Földhaszonbér	425·92
Contribușiune — Adó:		Contribușiune — Adó:		Proviziuni — Jutalék	948·12
directă — egyenes	170·36	directă — egyenes	170·36		
10% dela interese de depuneri — 10% betéti kamat után	174·75	10% dela interese de depuneri — 10% betéti kamat után	174·75		
Spese de administrare și procurări — Keze- lési költség és nyomtatványok stb.	352·30	Spese de administrare și procurări — Keze- lési költség és nyomtatványok stb.	352·30		
Porto — Postadíj	66·47	Porto — Postadíj	66·47		
Amortizări — Leirás	226·02	Amortizări — Leirás	226·02		
Remunerașiuni — Fizetések	275·36	Remunerașiuni — Fizetések	275·36		
Chirie — Lakbér	90·—	Chirie — Lakbér	90·—		
Profit curat — Tisztanyereség	1,320·02	Profit curat — Tisztanyereség	1,320·02		
	7,848·25		7,848·25		

Dános (Dános) la 31 Decemvrie 1912.

Emanoil Florea m. p.,
cassar — pénz.Pompiliu E. Constantin m. p.,
contabil — könyvelő.Octavian Tobias m. p.,
dir. al fil. Albina — Albina fiokvez.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Zacharie Medrea m. p., prez. Ioan Tilicea (30) m. p. Zacharie Cristea (51) m. p. Ioan Cristea (218) m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare examinând conturile prezente le-a aflat în regulă și consonanță cu registrele. — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálván, azokat helyesnek és a könyvekkel egybenhangzóknak találtuk.

Dános, (Dános) la 28 Ianuarie 1913.

Ioan Bendorfean (228) m. p.,
prezident. Ioan Tilicea (37) m. p.,
vice-prezident. Ioan Langa m. p. Ioan Hudea (35) m. p.

Petru Dopp m. p.

Vasile Constantin m. p.

Eroftieiu Cristea m. p.

„NĂDLĂCANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Nădlac.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții «NĂDLĂCANA», se invită prin aceasta la **a XV-a adunare generală ordinară,**

care se va ține în Nădlac *Duminecă, în 9 Februarie 1913 st. n. la 2 oare p. m.*

O b i e c t e l e :

1. Constituirea.
2. Raportul anual al direcțiunii, raportul comitetului de supraveghiare și bilanțul anului de gestiune 1912.
3. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
4. Urcarea capitalului social.
5. Modificarea §§-lor 5 și 57 din statute.
6. Alegerea președintelui institutului.
7. Alegerea unui membru în direcțiune.
8. Alegerea consiliului de cenzori.

Nădlac, 26 Ianuarie 1913.

Pentru folosirea dreptului de vot se cere ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiunilor sale în cărțile institutului cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și să se însinue la cassa institutului, respective să-și depună plenipotența cel mult până înaintea amezii zilei premergătoare adunării.

Direcțiunea.

Activa.	Bilanț cu 31 Decembrie 1912.	Pasiva.	
	K f	K f	
Cassa în numărar	15,102.83	Capital social:	
Bon în giro-conto și la alte bănci	739.28	4000 buc. acțiuni à Cor. 100.—	400,000.—
Cambii de bancă	1,579,162.—	345 „ „ „ „ 100.— su-	
Imprumuturi hipotecare	16,200.—	prasesnate	34,500.—
Credite personale	664.—	Fondul de rezervă al acționarilor	434,500.—
Avansuri pe produse înmagazinate	27,263.80	Fondul de penziuni	* 96,345.04
Produse cumpărate	5,528.06	Depuneri spre fructificare	** 4,100.—
Efecte	72,543.—	Cambii reescontate	736,544.02
Casa proprie a institutului	15,956.31	Depozite de cassă	416,383.—
Diverse conturi debitoare	2,256.20	Dividende neridicate	1,803.52
Mobilier	2,944.95	Contribuția restanta	966.—
după amortizare	294.50	Interese transitoare anticipate	1,949.94
Interese transitoare restante dela cambii și dela avansuri pe produse	2,650.45	Profit transpus din a. 1911	17,406.90
	470.66	Profit net	28,538.17
		* Cu dotația din a. acesta	K 103,000.—
		** „ „ „ „ „ „	7,000.—
	1,738,536.59		1,738,536.59

Debit.	Contul Profit și Pierdere.	Credit.	
	K f	K f	
Interese:		Venitul transpus din anul trecut	600.—
pentru fondul de rezervă	3,187.49	Interese:	
„ „ „ penziuni	204.35	dela cambii	123,616.91
„ depuneri spre fructificare	38,412.21	dela împrumuturi hipotecare	814.85
„ reescont	32,452.80	dela credite personale	35.59
Spese:		de cont-curent și dividendă dela acții	3,078.56
Salare	14,580.—	Câștig la produse	4,258.06
Imprimare, registre, lemne, lumină, etc.	2,633.23		
Porto și telefon	877.05		
Marce de prezență	1,538.—		
Contribuțiuni:			
Directă	5,844.95		
10% dare la depuneri	3,841.22		
Amortizarea mobilierului	294.50		
Profit transpus din anul 1911	600.—		
Profit net	27,938.17		
	132,403.97		132,403.97

Nădlac, 31 Decembrie 1912.

Aureliu Petroviciu m. p., director-executiv.

Aureliu St. Șulățiu m. p., secretar.

DIRECȚIUNEA:

Nicolau Chicin m. p., președ. direcțiunii. Sava Raicu m. p. Nicolae Mărginean m. p. Gligor Vidican m. p.
Nicolae Gheran m. p. Pavel Roșuț m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Georgiu Maior m. p., preș. Romul Nestor m. p. Dem. Roman m. p., Romulus Tăucean m. p. Georgiu Petroviciu m. p.

„CORDIANA”, institut de credit și de economii, societate pe acții în Fofeldea.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «CORDIANA», societate pe acții se invită conform §-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) *Duminecă, 23 Februarie st. n. 1913*, după amiază la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1912 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe 5 ani.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voesc să participe la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Vineri, în 21 Februarie n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la Filiala institutului nostru în Agnita, la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu, Filiala «Albina» Brașov sau la «Cassa de păstrare» din Saliște.

Fofeldea, 26 Ianuarie 1913.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon.	Contul bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérleg-számla 1912 évre.	Pasiva—Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Készpénz	4,993.93	Capital social — Részvenytőke	120,000.—
Cambii de bancă — Bank váltók	612,973.—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	40,253.—
Imprum. hipot. — Jelzálog kölcsönök	95,357.—	Fond spec. de rezervă — Rendkívüli tartalék alap	2,754.—
Credite de cont-curent — Folyó számla	3,775.24	Fondul de penziuni — Nyugdíj alap	4,095.—
Efecte — Értékpapírok	4,400.—	Depuneri spre fructificare — Betétek	385,098.86
Realități — Intézeti házak	6,500.—	Reescont — Visszleszámitolás	1 0,706.—
Mobiliar — Felszerelés	1,200.—	Creditori — Hitelezők	5,150.—
amortizare — leírás	120.—	Dividende nerid. — Fel nem vett osztalék	9.—
		Interese, transitoare — Átmeneti kamatok	6,210.—
		Profit curat — Tiszta nyereség	14,801.31
	729,079.17		729,079.17

Debit — Kiadások.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.	Credit — Bevételek.	
	K f	K f	
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
pentru dep. spre fruct. — betéti kam. ... 19,224.01		dela cambii de bancă — leszámitolt vál-	
ptu cred. de cont-curent — folyó számla ... 1,694.78	20,918.79	tók után ... 33,972.33	
Spese — Költségek:		dela imprum. hip. și pe oblig. — jelzá-	
porto, tip., diverse — postadíj, nyom.,		logos kölcsönök után ... 7,576.89	41,549.22
különféle ... 2,372.24		Provizioni — Jutalékok ... 9,325.90	
salare — fizetések ... 7,000.—		Chirie — Házbér ... 800.—	
marce de prezență — jelenléti díjak ... 274.40			
chirie — házbér ... 6 0.—	10,286.64		
Contribuțiune — Adó:			
directă și arunc. com. — egyenes, ut és			
megy adó ... 3,555.56			
10% după interese de depun. 10%			
betéti kamatok után ... 1,990.82	5,546.38		
10% amort. din mobil. — 10% a leltár számlán ... 120.—			
Profit curat — Tiszta nyereség ... 14,803.31			
	51,675.12		51,675.12

Fofeldea, 31 Decembrie 1912.

Iosif Lissai m. p.,
prezident.

Petrescu m. p.,
dir-executiv.

I. Nastase m. p.,
contabil

I. Maniu m. p.,
cassar.

DIRECȚIUNEA:

I. Precup m. p.

I. Neagu m. p.

A. Manuil m. p.

V. Bonea m. p.

D. Rațiu m. p.

Dr. S. Cheșian m. p.

Examinând conturile prezente, le-am aflat exacte.

Fofeldea, 26 Ianuarie 1913.

COMITETUL DE SUPRĂVEGHIARE:

Aureliu Millea m. p.

Roman Maiang m. p.

Toma Sava m. p.

Simion Dragoman m. p.

Pavel Manuil m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat în cursul anului trecut de mai multeori cărțile și valorile institutului «CORDIANA» și am aflat totdeauna cea mai bună ordine.

Bilanțul anual și contul Perdere și Profite pe anul de gestiune 1912, le-am examinat și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale institutului.

Deci vă propunem a da absolut direcțiunii și subsemnatului comitet pentru anul de gestiune 1912.

În privința împărțirii profitului curat ne alăturăm întru toate la propunerile direcțiunii.

Fofeldea, 26 Ianuarie 1913.

Aureliu Millea m. p.,
prez. com. de suprav.

Roman Maiang m. p.

Toma Sava m. p.

Simion Dragoman m. p.

Pavel Manuil m. p.

„ZLAGNEANA” institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului «ZLAGNEANA» societate pe acții în Zlagna, se convoacă la

a XV-a adunare generală ordinară,

pe Sâmbătă, în 20 Februarie st. n. 1913 la oarele 9 a. m. eventual pe Sâmbătă 27 Februarie st. n. 1913 în localul institutului cu următorul

Program:

1. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Împărțirea venitului curat și darea absolutului.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1913.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune.

Acei domni acționari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poștiți a-și depune, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare, acțiunile scrise pe numele lor respective pe numele aceluia, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății în Zlagna. Acțiunile se pot depune și la «Albina» în Sibiu, la «Victoria», în Arad, la «Auraria» în Abrud, la «Detunata» în Bucium, la «Buciumana» în Bucium-Poeni și «Agricola» în Hunedoara.

Zalatna, 25 Ianuarie 1913.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérleg számla 1912 dec. hó 31-én.		Pasiva—Teher.	
	K	f	K	f
Număr — Pénztárkészlet	4,960	46	Capital social — Részvénytőke	100,000
Bon la cassa de păstrare poștală și la alte bănci — M. kir. postatakaréknál és más intézeteknél	2,971	31	Fond de rezervă Tartalékalap	46,109
		7,931	72	46,109
Cambii în portfel — Váltótárca	477,966	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	362,229
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcsön	75,984	—	Reescont — Visszleszámitolt váltók	126,952
Obligațiuni cu caveti — Kötvénykölcsön	143	—	Imprumuturi hipotecare cedate — Engedményezett jelzálogkölcsön	6,240
Cont-curent cu acoperire — Folyószámlák fedezettel	13,766	14	Cont-curent și diversi creditori — Folyószámla és különféle hitelezők	9,746
Efecte publice — Értékpapírok	30,300	—	Dividendă nereclamată — Fel nem vett osztalék	712
Acții de bănci—Takarékpenztári részvények	12,800	—	Interese transit. anticipate — Átmeneti kamatok	7,764
Casele societății — Intézeti házak	48,565	18	Avans pe efecte — Előleg értékpapírokra	9,800
Magazin de cereale — Gabona raktár	2,252	28	Profit curat — Tiszta nyereség	12,235
Debitori la bucate și diverse conturi debitoare — Adósok gabonaiüzletben és más adósok	7,974	95		74
Mobilier — Berendezés	2,660	—		
Interese de reescont anticipate — Visszleszám. átmeneti kamatok	1,446	—		
		681,789		681,789
		32		32

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Credit — Követel.	
	K	t	K	f
Interese de depuneri — Betétkamat	19,519	99	Interese de escont — Váltókamat	34,083
Interese fondului de rezervă — Tartalék-alap kamata	1,773	44	Interese hipotec. Jelzálogkölcsönkamata	4,401
		21,293	43	4,401
Salare — Tisztifizetések	5,483	25	Int. de cont-curent — Folyószámlakamat	1,239
Relut de cvartir — Lakbér	420	—	Interese-efecte — Értékpapírkamat	1,261
Marce de prezență — Jelenléti díjak	775	—	Interese diverse — Különféle kamatok	130
Chirie — Házbér	900	—	Chiria caselor proprii — Saját házunk lakbéré	2,230
Spese de birou — Üzleti költségek	1,905	26	Provizioni și alte venituri — Jutalékok és más jövedelmek	7,647
Porto — Postadíj	329	44		74
Dare erarială și com. — Állami és községi adó	5,342	04		
Dare de interese — Tőke kamatadó	1,951	99		
Competințe de timbru — Bélyegilleték	57	24		
Amortizări din mobilier — Berendezés leirása	301	94		
Profit curat — Tiszta nyereség	12,235	74		
		50,995		50,995
		33		33

Zlatna (Zalatna), 31 Decembrie 1912.

Olar m. p., director — ügyvezető-igazgató.

Virgil S. Crișan m. p., contabil-könyvelő.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Cristea m. p., președinte. Petru Popoviciu m. p. D. Moguț m. p. Al. Băieșan m. p. Dr. Pop m. p.
V. Damian m. p., vice-președinte. Stefan Corpade a Onii m. p. Petru Presecan m. p. N. Todea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine. — Alulirott jelügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Zlatna (Zalatna), 25 Ianuarie 1913.

Ion Fodorean m. p. președinte.

Parteniu Duca m. p.

Ioan Ursa m. p.

Ioan Lucăcel m. p.

Dr. Candiu David m. p.

Dionisie Costea m. p.

„REUNIUNEA DE ÎNMORMÂNTARE“, din Petre.

CONVOCARE.

P. T. Membri reuniunii de înmormântare din Petre sunt prin aceasta invitați la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în biserică gr.-or. română din Petre la 9 Februarie n. a. c., după terminarea serviciului divin, când se va oficia și parastas pentru membri răposați din grupa I. și II.

Ordinea de zi:

1. Raportul directorului despre activitatea reuniunii în anul 1912.
2. Prezentarea și revidarea socoților din anul 1912.
3. Eventuale propuneri și interpelări.

Petre, la 29 Ianuarie 1913.

Ioanich. Neagoe m. p., dir.

Const. Dimian m. p., secr.

Activa.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1912.

Passiva.

	K	f
Contul cassa: grupa I.	100.20	
" II.	16.60	116.80
Depuneri: libel Nr. 367	2,445.72	
" Nr. 17	644.09	3,089.81
Restanța de încasat		549.20
		3,755.81

Spese.

Contul Profit și Perdere.

Venite.

	K	f
Compet. solv. după membri răp. grupa I.	3,094.—	
" " " " " " " II.	1,748.—	4,842.—
Plata servitorului		120.—
Taxa incasatorului		186.—
Tipărituri și registre		195.—
Spese		30.40
Profit transpus	3.5.61	
Profit curat	463.53	829.14
		6,202.54

Petre, la 31 Decembrie 1912.

Ioanichie Neagoe m. p., director.

Constantin Dimian m. p., secretar.

Liviu Popescu m. p., cassar.

MEMBRII ÎN COMITET:

Adam Vesci m. p. Adam Crăciun m. p. Iosif Pod m. p. Trifu Jifcu m. p. George Miosco m. p.
Ioan Glanda m. p. Ioan Militariu m. p. Vichente Curman m. p. Niculae Bunda m. p. Nika Constantinovici m. p.
Petru Barbes m. p. Simion Jifcu m. p. Pavel Crăciun m. p. Stefan Mioșco m. p. Achim Topal m. p.

„GRĂNÎTERUL“ institut de credit și de economii ca societate pe acțiuni în H.-Dobra.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «GRĂNÎTERUL», ca societate pe acțiuni, în virtutea §-lui 15 din statute se invită la

a XIV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Dobra, la 12 Martie n. a. c., la orele 10 a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Deschiderea adunării generale, numirea notarului și a doi scrutători, cari au să verifice și procesul verbal.
2. Raportul Direcțiunii, Bilanțul anual și raportul Comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutului membrilor în Direcțiune și în Comitetul de supraveghiere.
4. Distribuirea profitului curat, realizat cu finea anului.
5. Alegerea unui membru în Direcțiune.
6. Eventuale propuneri în sensul §-lui 26 din statute.

P. T. acționarii, cari voesc a participa la adunarea generală, să binevoească a-și depune acțiunile până în 11 Martie sf. n. a. c., la cassa societății ori a filialelor sau la cassa altor institute cari sunt membre la «Solidaritatea» conform §-lui 16 din statute.

H.-D o b r a, din ședința plenară a Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere, ținută la 25 Ianuarie 1913.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

Directiunea.

„PETREI TEMETKEZÉSI EGYLET“.

MEGHIVÓ.

A petrei temetkezési egyesület T. cz. tagok, ezennel meghivatnak az 1913 évi február hó 9-én tartandó

II. évi rendes közgyűlésre,

mely a petrei gör.-kel. román templomban az isteni tisztelet után tartatni fog, mikor is gyász mise lesz az elhaltak tagok emlékére.

Napi rend:

1. Az igazgató jelentése a lefolyt évről.
2. Az 1912 évről szóló zárszámadások megvizsgálása.
3. Esetleges indítványok.

Petre 1913. évi január hó 29.

Neagoe Ioanich. s. k., igazg.

Damian Const. s. k., titkár.

	K	f
Fundațiunea «Anastasia Neagoe»		120.10
Fondul general		2,308.—
" «Azilul Reuniunii de înmormântare»		124.39
" «Carul funebru»		374.18
Profit transpus	365.61	
Profit curat	463.53	829.14
		3,755.81

	K	f
Profit transpus		365.61
Taxe dela membri grupa I.	3,981.40	
" " " " " " " II.	1,648.40	5,629.80
Interese după depuneri		207.13
		6,202.54

„GRĂNÎTERUL“, takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság H.-Dobrán.

MEGHIVÓ.

A «GRĂNÎTERUL», takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság részvényesei az alapszabályok 15 §-a értelmében meghivatnak

a XIV-ik rendes közgyűlésre,

mely 1913. évi március hó 12-én d. e. 10 orakor H.-Dobrán, az intézet helyiségében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása, jegyző és két bizalmi-ferfi kinevezése, kik a jegyzőkönyvet és hitelesítik
2. Az igazgatóság évi jelentése, az évi mérleg-számla és a felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti javaslat.
4. A nyereség felosztása iránti javaslat.
5. Egy igazgatósági tagnak megválasztása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 26 §-a értelmében.

T. c. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 16 §-a értelmében részvényeiket f. évi március hó 11-ig letéteményezzék intézetünk vagy fiókjaink pénztárnál, vagy akár más pénzintézeteknél is, amelyek «Solidaritatea» szövetségnek tagjai.

H.-Dobrán, 1913 január hó 25-én.

Az igazgatóság.

„GRĂNITERUL”, institut de credit și de economii, ca societate pe acții în H.-Dobra.

Activa Vaygon.		Bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérleg számla 1912. dec. hó 31-én.		Pasiva Teher.	
		K	f	K	f
Cassa — Pénztárkészlet		16,059	97	Capital societar — Részvénytőke	500,000
Bon la cassa de păstrare postală — Postatakarék-pénztár	363		52	Fond de rezervă — Tartalékalap	157,615
Bon in Giro-Conto la banca Austro-Ung. și la alte bănci — Követelések Giro-számlán az Osztrák magyar banknál és más pénzüintézetnél	2,625	02	2,993	Fond de penziune — Nyugdijalap	71,707
Cambii — Váltók	840,417			Depozite spre fructificare — Takarékbetétek	684,585
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag biztosított váltók	638,686	16	1,479,103	Depozite de cassa — Pénztári letétek	3,294
Obligațiuni — Kötelezvények			3,224	Avansuri pe efecte proprii — Értékpapír előlegek	59,900
Credite in Cont-curent cu acop. hipot. — Folyószámlabetétek jelzálogilag biztosítva			275,330	Reescont — Viszleszámitolás	476,387
Efecte — Értékpapírok			143,800	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	360
Imobiliu — Ingatlanok			14,212	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	42,668
Capital soc nesolvit — Be nem folyt részvénytőke			85,985	Profit net — Tiszta nyereség	41,413
Diverse conturi debitoare — Külömböző adósok			12,823		
Mobiliar — Felszerelés	4,950	10	4,400		
După amortizare — Leírás után	550	10			
			2,037,932		2,037,932

Debit — Tartozik.		Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Credit — Követel.	
		K	f	K	f
Interese: — Kamatok:				Interese: — Kamatok:	
pentru depuneri spre fructificare — t. karékbetétekre	41,757	81		dela cambii — váltóktól	79,489
pentru fond de rez. — tartalékalapra	5,935	17		dela cambii cu acop. hipot. jelzálogilag biztosított váltóktól	45,369
„ fond. de penz. — nyugdijalapra	1,886	76	49,579	dela obligațiuni — kötelezvényektől	859
„ pentru reescont — visszleszámitolásra			38,500	dela credite de cont-curent — folyószámla hitelektől	15,640
Spese: — Költségek:				dela efecte — értékpapiroktól	2,235
salare funcționarilor, membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiere și cenzorilor — fizetések chirie și rețelut de cvartir — ház és lakbér	20,800	96		Prov. și alte venituri — Jutalékok és más jövedelmek	143,594
tipărituri, registre, porto și alte spese de regie — nyomtatványok, könyvek, postadaj és más háztartási költségek	2,390		28,453		65
Dare: — Adó:					
erarială și aruncuri — állami és községi	10,095	80			
10% după interesele depunerilor — betéti kamatok után	4,175	78			
10% după interesele fondului de rezervă — a tartalékalap kamatai után	593	51			
10% după interesele fondului de pensiuine — a nyugdijalap kamatai után	183	68	15,053		
Amortizări: — Leírások:					
din mobilier — felszerelésből			550		
Profit net — Tiszta nyereség			41,413		
			173,551		173,551

H.-Dobra, la 31 Decembrie 1912.

Adam Leșnican m. p., director-executiv.

Ioan Babeș m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Iosif Morariu m. p.

Dr. Iosif Popoviciu m. p.

Iosif Ognean m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Nicolae Gostae m. p.

Toma Roșiu m. p.

Conturile prezente le-am examinat și le-am aflat exacte. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és helyeseknek találtuk.

H.-Dobra, la 25 Ianuarie 1913.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Miron Oprean m. p., președinte. Adrian Olariu m. p. Ioan Petroviciu m. p. Ioan Comloși m. p. Ioan Șuiaga m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet în decursul anului 1912 ne-am prezentat în mai multe rânduri la instituția noastră „GRĂNITERUL” și ținând seama, ne-am convins că administrarea averii institutului este corectă; iar la finea anului confruntând conturile Bilanț și Profit cu cârțile principale și auxiliare, le-am aflat exacte. Deci Vă propunem să binevoiți: 1. a aproba Bilanțul și contul Profit și pierdere, dând atât Direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere, absolutului; 2. a primi propunerea Direcțiunii, referitoare la împărțirea profitului de K 41,413.45, la care și noi pe alăturăm.

H.-Dobra, la 25 Ianuarie 1913.

Comitetul de supraveghiere al institutului de credit și economii „Grănițerul”.

Miron Oprean m. p., prez. I. Comloși m. p. Adrian Olariu m. p. Ioan Șuiaga m. p. Ioan Petroviciu m. p.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Alulírott felügyelő-bizottság az 1912 év folyamán megjelentünk több ízben a „GRĂNITERUL” takaré- és hitelintézetnél, s a megejtett ellenőrzések után meggyőződünk, hogy az intézet vagyona helyesen kezeltet k. Az év végén megvizsgálván a lezárt mérleg- és üzleteredmény számlákat és azokat az intézet fő- és mellék illetve segédkönyveivel összehasonlítván, azokat helyeseknek és a könyvekkel megegyezőeknek találtuk. Javasoljuk: hogy fogadják el a zárszámadásokat s kérjük; hogy úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni méltóztassanak. 2. ajánljuk elfogadásra az igazgatóságnak a 41,413.45 K tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát, a melyhez mi is hozzájárulunk.

H.-Dobra, 1913 évi január hó 25.

A „Grănițerul” takaré- és hitelintézet felügyelő-bizottsága: Oprean Miron s. k. elnök. Șuiaga János s. k. Olariu Adrian s. k. Petrovits János s. k. Komlosy János s. k.